

**Актаныш төбәге –
иң гүзәл төбәк.**

**Кояш иң беренче булып аксыл,
саргылт, кызгылт төсләрне**

**үзенә жыеп,
матур булып**

безнең Актанышта чыга.

**Мондый төс бары тик
минем туган ягыма гына хас.**

**Аның алсулыгы кояштан,
аксыл-сарысы – йортлары**

**буявыннан,
ап-агы – Агыйделдән....**

**АВЫЛЫМ
күренеше.**

Сөн буйлары, әйтерсең лә, чишмәләр йолдызлыгы...

Авылның борынгыдан килгән жирле атамалары.

Салавыз сырты – элек ул урыннан Сөн елгасына Агыйделдән килгән салны кертеп туктатканнар. Шуңа күрә ул урын сал авызы дип, андагы сыртлы урын Салавыз сырты дип йөртелгән. Бу урын Түбән Юлдаш авылына каршы тора.

Шырлык – бу урын Актанышка бара торган юлның ике ягында урнашкан әрәмәлекләр, болыннарны атыйлар. Элекке вакытта колхозның келәтләре, өвеннәр, кое булган. Бригада колхозчылары шунда эшләр, ашарга пешереп кунуп ятканнар.

Мәчет саклавы - шырлык әрәмәсендәге бу урында каен , усақ, имән агачлары үскән. Бу агачларны кисәргә ярамаган. Мәчеткә кирәк-ярак өчен аны саклаганнар.

Халик усагы – Шырлык башланган урында элек бик күп усақ агачлары үскән. Шул урынны кеше исеме белән шулай атап йөрткәннәр. Хәзерге вакытта анда болын.

Нәкый сушилкасы- Нәбиев Фоатның әтисе Нәкый ашлык киптерү өчен киртәләрдән биек итеп сушилка ясый. Киртәләр өстенә ашлык салганнар. Астан мичкә ягып ашлыкны киптергәннәр. Бу урын Аеш авылына бара торган олы юлның уң ягында, кечкенә әрәмәлектә урнашкан.

Ачы - Сөн елгасы буйлап Аеш сибенә кадәр басулар шулай аталган. Аның туграгы уңдырышсыз ачы була, сазлыктар алып тора.

Түгәрәк ачы - авылның Сөн елгасы буйлап Илеш авылы ягына таба печәнлекләре бар, шундагы зур түгәрәк аланны атыйлар. Бу аланның печәннен хәзер дә хужалыктарга бүлөп бирәләр.

Нөккә саз - Ачы дип йөртелгән печәнлек жирләрендәге саз шулай атала.

Озынкул – Ачы дип аталган якта Аеш авылы белән Кәзкәй жирен аерып торган урын.

Тимер тырнак сырты – Ачы дип аталган якта нефтьчеләрнең Башкорт ягына чыга торган юл буендагы сыртлы урынны атыйлар. Хәзерге вакытта ул печәнлек жире.

Кабак күле - 1875-1880 еллар тирәсендә элекке тавык фермасыннан өстәрәк урында кабак (арагы сата торган магазин) салына. Аның янында озын күл бар .Бу күлне дә кабак күле дип атый башлыйлар.

Каен бакчасы – Шырлыкта Нәкый сушилкасы дигән жиргә каршы элек бик күп төз каеннар үскән. Хәзерге вакытта анда болын.

Йомгаклап, шуны әйтәсе килә, без, яшь буын, туган ягыбызның киләчәге өчен җаваплы кешеләр. Туган төбәгебезнең тарихын җентекләп өйрәнәп, эш-гамәлләребезне аның табигатенә зыян китермәслек итеп оештырырга тиешбез.

Тормышыбызда нәфрәт уятырлык вакыйгалар очрап торса да, сокланып, яратып, горурланып сөйләрлек туган җиребез бар, табынырлык кешеләребез бар.

Кешелек дәвам итә. Әле бездән соң да, буыннан-буынга матур җырларыбыз, күркәм эшләребез күчеп барыр.

Көн артыннан көн туа. Кеше гомере аккан су кебек, искән җил кебек тиз генә үтәп тә китә.

Без дөньяда яшибез икән, үзебездән соң килгән буыннарда да аналарны олылау, туган җиребезне, туган телебезне, динебезне хөрмәт итү, табигатьне саклау кебек күркәм сыйфатларны, горф-гадәтләргә яшь буынга түкми-чәчми тапшырырга, мирас итеп калдырырга тиешбез. Шулай булганда гына без сәламәт һәм бәхетле кешеләр булырбыз, бездән соң килгән буынга бай табигый мирас калдырырбыз.